Scientific Journal

Journal scientifique

THE VENICE CHARTER

LA CHARTE DE VENISE

1 9 6 4 - 1 9 9 4

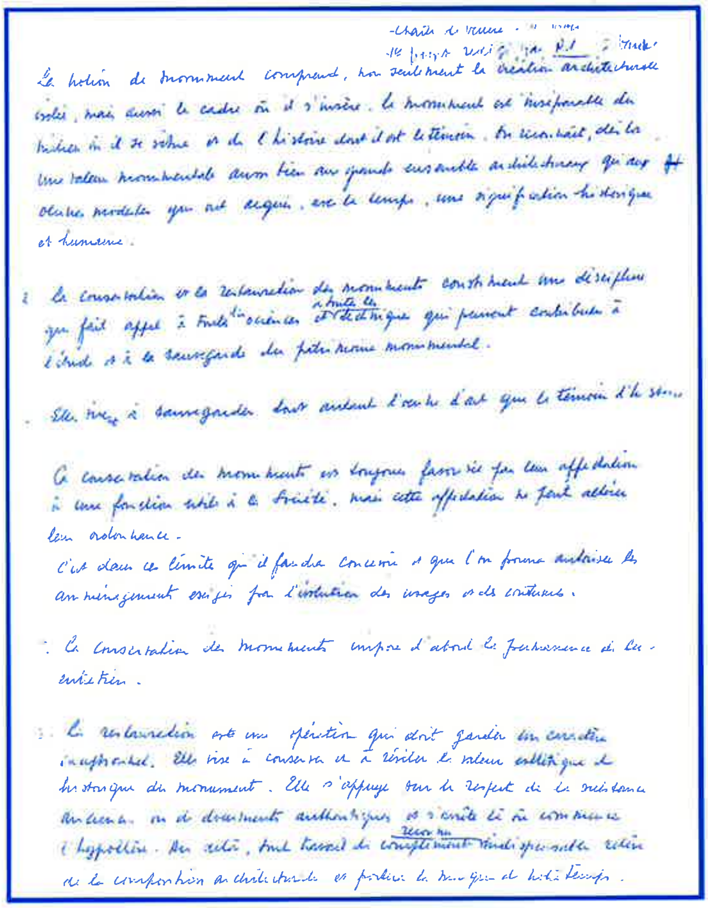
[illegible]

La notion de monument comprend, non seulement la création architecturale isolée, mais aussi le cadre où il s'insère. Le monument est inséparable du milieu où il se situe et de l'histoire dont il est le témoin. On reconnaît, dès lors une valeur monumentale aussi bien aux grands ensembles architecturaux qu'aux œuvres modestes qui ont acquis, avec le temps, une signification historique et humaine.

La conservation et la restauration des monuments constituent une discipline qui fait appel à toutes les sciences et à toutes les techniques qui peuvent contribuer à l'étude et à la sauvegarde du patrimoine monumental.

Elles visent à sauvegarder tout autant l'œuvre d'art que le témoin d'histoire.

La conservation des monuments est toujours favorisée par leur affectation à une fonction utile à la société, mais cette affectation ne peut altérer leur ordonnance.
C'est dans ces limites qu'il faudra concevoir et que l'on pourra autoriser les aménagements exigés par l'évolution des usages et des coutumes.

La conservation des monuments impose d'abord la permanence de leur entretien.

La restauration est une opération qui doit garder un caractère exceptionnel. Elle vise à conserver et à révéler les valeurs esthétiques et historiques du monument. Elle s'appuie sur le respect de la substance ancienne et de documents authentiques et s'arrête là où commence l'hypothèse. Au delà, tout travail de complément reconnu indispensable relève de la composition architecturale et portera la marque de notre temps.

ICOMOS

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES
CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

1994

Scientific Journal

Journal scientifique

THE VENICE CHARTER

LA CHARTE DE VENISE

1964-1994

ICOMOS

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES

CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES

CONSEJO INTERNACIONAL DE MONUMENTOS Y SITIOS

1994

President / Président
Roland Silva

Secretary General / Secrétaire Général
Jean Louis Luxen

Editorial Board / Comité éditorial
Sherban Cantacuzino, Chairman / Président
Carmen Anón Felió
Natalya Douchkina
Mohaman Hamah
Jan Jessurun
Raymond Lemaire
Joseph Phares
Andras Roman
Roland Silva
Giara Solar
V Trutzschler

Coordinating Editors / Editeurs coordinateurs
Sita Pieris
Cathelijne Broers
Project Coordinator / Coordinateur du projet
Hiroshi Ratnaweera
Type Setting/Composition
Lazer Print and Guilhem Beugnon
ICOMOS (Sri Lanka)
Printing /Impression
Andras Roman
ICOMOS (Hungary)

Scientific Journal / Journal scientifique
No. 4 (July-Dec 1994)

© ICOMOS
The views expressed in the articles
are those of the respective author / authors
Les opinions exprimées dans les articls
sont celles des auteurs respectifs

ISSN 1391 - 1147

Director
ICOMOS
Hôtel Saint Aignan
75, Rue du Temple
75003 Paris

Cover: First page of the original manuscript of theVenice Charter

Frontispiece: Pages from the manuscript of the original Venice Charter, Archives, University of Leuven

The Venice Charter

translated
in

SINHALESE

CINGHALAIS

ICOMOS National Committee using this version:

Sri Lanka

ස්මාරක සහ ස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීම සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන අන්තර්ජාතික ප්‍රකාශ පත්‍රය.

මිනිස් සන්තතියේ අතීත පණිවිඩයක් රැගෙන ඔවුන්ගේ පෞරාණික සම්ප්‍රදායන් මේ යැයි සජීවිව දක්වන සාධක වශයෙන් ඓතිහාසික ස්මාරක අද දක්වාත් ශේෂව තිබේ. මානව වටිනාකම්වල ඒකීයතාවය ගැන වඩ වඩා සැලකිලිමත් වීමට නැඹුරු වන මිනිසුන් පැරණි ස්මාරක පොදු උරුමයක් සේ සැලකීමට පටන් ගෙන ඇත. ඒවා අනාගත පරම්පරාව වෙනුවෙන් සුරැකීම පොදු වගකීමක් බවට පත්ව ඇත. එබැවින් අප, මුල් පරිපූර්ණ ස්වරූපයෙන්ම ඒවා අනාගතයට භුක්ති කළයුතු වේ.

පැරණි ගොඩනැගිලි ආරක්ෂා කිරීමේ සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ මාර්ගෝපදේශක මූලධර්ම අන්තර්ජාතික පදනමක් මත සකස් වියයුතු අතර සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඒ ඒ රටවල සංස්කෘතියට සහ සම්ප්‍රදායන්ට එරෙහි නොවන පරිදි යොදා ගැනීමේ වගකීම ඒ ඒ රටවල් සතු වේ.

ප්‍රථම වතාවට මෙම පදනම් මූලධර්ම විග්‍රහ කිරීම මගින් 1931 ඇතන්ස් අධිකාරි පත්‍රය අන්තර්ජාතිකව මෙම ව්‍යාපාරය වර්ධනය වීමට මග පාදන ලදී. මෙමගින් ජාතික ලේඛනවල ජාත්‍යන්තර කෞතුකාගාර ආයතනය සහ යුනෙස්කෝ වැඩ කටයුතුවල සහ යුනෙස්කෝව මගින් පිහිට වූ සංස්කෘතික වස්තූන් ආරක්ෂා කිරීම සහ තහවුරු කිරීම පිළිබඳ අන්තර්ජාතික අධ්‍යයන මධ්‍යස්ථානයෙහි ස්ථාවර ස්වරූපයක් ඇති කරවන ලදී. නිරතුරුවම සංකීර්ණව සහ විවිධව පැනනැගින ගැටළු පිළිබඳ අවබෝධයක් සහ විචාරාත්මක විමසීමක් වර්ධනය වෙමින් පවත්නා හෙයින් මෙම අධිකාරි පත්‍රය නව දෘෂ්ටියකින් විමර්ශනයට ලක් කොට එහි මූලධර්ම වඩාත් පුළුල් ක්ෂේත්‍රයකට හසුවන පරිදි නව ලේඛනයක් සැකසීමේ අවශ්‍යතාවය දැන් පැන නැගී ඇත.

1964 මැයි 25 සිට 31 දක්වා වැනිසියේ පැවැත් වූ ඓතිහාසික ස්මාරක පිළිබඳ වාස්තු විද්‍යාඥයින්ගේ සහ කාර්මික ශිල්පීන්ගේ 11 වන ජාත්‍යන්තර සම්මේලනය මගින් පහත දැක්වෙන නිර්දේශයන් අනුමත කරන ලදී.

අර්ථකථන

1 වගන්ති

ඓතිහාසික ස්මාරකය යන සංකල්පයෙන් තනි වාස්තු විද්‍යාත්මක වැඩක් පමණක් අදහස් නොවේ. නාගරික හෝ ගම්බද පරිසරයක පිහිටි යම් විශේෂ සභ්‍යත්වයක සාක්ෂි දරන, ඓතිහාසික සිද්ධීමක හෝ කැපී පෙනෙන සංවර්ධනයක ලක්ෂණ සහිත නිමැවුමක් ද මෙයට අයත් වියයුතුය. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් සංස්කෘතික වැදගත්කමක් ලබන ඉදි කිරීම් ද මෙතුළට ගැනේ. මේ අනුව උසස් ගණයේ කලා නිර්මාන පමණක් ඓතිහාසික ස්මාරක සංකල්පයට ගතයුතුය යන අදහස බැහැර කළයුතු වේ.

2 වගන්ති

වාස්තු විද්‍යාත්මක උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීමට සහ අධ්‍යයනය කිරීමට උපකාරී වන සියලුම විද්‍යාවන් සහ ශිල්පීය ක්‍රම ස්මාරක තහවුරු කිරීමේදී සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේදී උපයෝගී කරගත යුතුය.

3 වගන්ති

ස්මාරක තහවුරු කිරීමේ සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ අභිප්‍රාය ඒවා කලා නිර්මාන වශයෙන් පමණක් නොව ඓතිහාසික සාධක වශයෙන්ද සුරැකීම විය යුතුය.

සංරක්ෂණය කිරීම

4 වගන්ති

ස්මාරක තහවුරු කිරීමේදී ඒවා ස්ථාවරව නඩත්තු කිරීමද අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම කළයුතුය.

5 වගන්ති

සමාජමය වශයෙන් වැඩදායී අරමුණක පිහිටා කටයුතු කිරීමේදී ස්මාරක තහවුරු කිරීම සැමවිටම පහසු වේ. එහෙත් මෙහිදී මුල් ස්වරූපය හෝ අලංකාර සැරසිලි කිසිත් වෙනස් නොකළ යුතුය. මෙම සීමාවන් තුළ පිහිටා පමණක් යම් යම් වෙනස්කම් වලට ඉඩ දිය හැක.

6 වගන්ති

ස්මාරකයක් තහවුරු කිරීම යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ මුල් මිම් වෙනස් නොවූ පිහිටීමක් ආරක්ෂා කිරීමයි. යම් තැනක මුල් පිහිටීම ආරක්ෂා වී පවතී නම් එය එසේම තිබෙන්නට හැරිය යුතුය. ස්කන්ධයේ සහ වර්ණයේ සම්බන්ධතාවයට පටහැනිව යන කුමන හෝ එක් කිරීමක්, වෙනස් කිරීමක්, කඩා බිඳ දැමීමක් නොකළ යුතුය.

7 සටහන

ස්මාරකයක් පිහිටා ඇති වටපිටාවට සහ එය සාක්ෂි දරන ඉතිහාසයට නොවෙනස්ව බැඳී පවතී. ස්මාරකය කොටසක් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණව ඉවත් කිරීමට කිසිසේත්ම ඉඩ නොදිය යුතුය. එහෙත් ස්මාරකයේම ආරක්ෂාවට එවැන්නක් නොවැළැක්විය හැකිවම ඉල්ලා සිටියහොත් සහ එම ක්‍රියාවලිය ජාතිකව හෝ අන්තර් ජාතිකව මහත්සේ වැදගත් බවට සාධාරණීකරණය වුවහොත් පමණක් අනුමත කළහැක.

8 සටහන

ස්මාරකයක අඛණ්ඩ කොටස් වන කැටයම්, චිත්‍ර හෝ අලංකාර සැරසිලි ඒවායේ ආරක්ෂාව සඳහා පමණක් නොවන්නට ඉවත් කිරීමට කිසිසේත්ම ඉඩ නොතැබිය යුතුය.

ප්‍රතිසංස්කරණය

9 සටහන

ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය අවශ්‍යයෙන්ම විශේෂඥ දැනුමකින් කළයුතු දෙයකි. එහි අරමුණ වනුයේ ඓතිහාසික ස්මාරකයේ සෞන්දර්යාත්මක සහ පෞරාණික ගුණාංග රැක ගැනීමත්, එළිදරව් කිරීමත් ය. මුලින්ම යොදාගත් ද්‍රව්‍ය සහ සත්‍ය ලිපි ලේඛනාදියට ගරු කරන පදනමක පිහිටා මෙම වැඩ කටයුතු නිම කළයුතුය. සැක කටයුතු තැන්හිදී වැඩය නැවැත්විය යුතුය. එහෙත් අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම අතිරේක වැඩ මගින් කටයුත්ත නිම කිරීමට සිදුවන විට එම වැඩ මුල් වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ වලින් වෙන්ව කැපී පෙනෙන සේ සමකාලීන මුද්‍රාවක් තැබිය යුතුය. ස්මාරකය ඓතිහාසිකව සහ පුරාවිද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව පමණක් ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩ ඇරඹිය යුතුය.

10 සටහන

ස්මාරකය යථාවත් කිරීමට සම්ප්‍රදායානුකූල ශිල්පක්‍රම පමණක් නොසෑහෙන බැව් ඒත්තු ගැණුන හොත් තහවුරු කිරීමේ සහ ඉදි කිරීමේ සඵලත්වය විද්‍යාත්මක දත්තයන්ගෙන් සහ අත්දැකීම් තුළින් ඔප්පු වී ඇති කුමන හෝ නව ශිල්ප ක්‍රමයක් යොදා ගත හැක.

11 සටහන

ස්මාරක ඉදි කිරීමේදී ආධාර කරගත් සෑම කාලපරිච්ඡේදයක්ම පිළිබිඹු කරන පිළිගත හැකි සාධක සියල්ලම ආරක්ෂා කරගත යුතුය. මේ අනුව ප්‍රතිසංස්කරණයේ පරමාර්ථය රටාවේ ඒකීයත්වය නොවන බැව් වටහා ගත යුතුය. එක් එක් කාලපරිච්ඡේද තුළදී ස්මාරකය නැවත නැවත ඉදි කිරීම් කර ඇත්නම් ඒ ඒ කාලපරිච්ඡේදවල ලක්ෂණ කැපී පෙනෙන පරිදි යට වී ඇති තට්ටු ආදිය පෙනෙන පරිදි ප්‍රතිසංස්කරණය කළයුතුය. පැරණි කාල සීමාවන්ට අයත් කොටස් පෙනීමට සැලැස්වීමේදී යම් යම් පසුකාලීන ඉදි කිරීම් කොටස් ඉවත් කිරීමට සිදුවුවද එමගින් ස්මාරකය ඓතිහාසික සහ සෞන්දර්යාත්මක වටිනාකමක් දරන්නේ එම වෙනස් කැපී පෙනීමෙන් නිසා එවැනි ඉවත් කිරීම්, පුරාවිද්‍යාත්මකව වැදගත් ලක්ෂන එළිදරව් කරන්නේ නම්, සුදුසු කොට තැකිය හැක. ඉවත් කරනා කොටසට වඩා ඓතිහාසික පුරාවිද්‍යාත්මක සහ සෞන්දර්යාත්මක සාධක සහ ගුණාංග එළි දක්වන කොටසෙන් නොපෙනේ නම් මෙබඳු කොටස් ඉවත් කිරීම් කිසි විටෙක අනුමත නොකළ යුතුය. මුල ද්‍රව්‍යයන්ගේ වැදගත්කම තක්සේරු කිරීමේදී සහ විනාශ කළයුතු දැ තීරණය කිරීමේදී, ප්‍රතිසංස්කරණය කෙරෙනා එක් පුද්ගලයෙකුගේ පමණක් අදහස් අනුව කටයුතු නොකිරීමට වග බලාගත යුතුය.

12 සටහන

අස්ථාන ගත වූ යම් දෙයක් වෙනුවට ආදේශකයක් යොදනා විට එය ස්කන්ධයට මනාව ගැලපෙන එකක් බවට වග බලාගත යුතු අතර, පැරණි ද්‍රව්‍යයන්ගෙන් ආදේශකය වෙන් කොට හඳුනා ගැනීමටද ඉඩ තැබිය යුතුය. මෙමගින් ස්මාරකයේ ඓතිහාසික හෝ කලාත්මක සාධක කිසි විටෙක ව්‍යාජව පෙන්නුම් නොකෙරෙනවා ඇත.

13 සටහන

ගොඩනැගිල්ලේ වැදගත් කොටස් නොවැදගත් සේ පෙනෙන පරිදි හෝ ස්මාරකයේ සම්ප්‍රදායානුකූල පෙනුමට හානිවන හෝ එහි සංයුතියේ තුලනයට බලපාන හෝ එය පිහිටි වට පිටාවට අයෝග්‍ය වන හෝ කිසිම එකතු කිරීමකට ඉඩ නොතැබිය යුතුය.

ඓතිහාසික ස්ථාන

14 සටහන

ස්මාරක පිහිටි භූමි විශේෂ අවධානයකින් රැක බලා ගතයුතුතැන් ය. ඒවායේ අඛණ්ඩ ඒකීයත්වය සහතික කරමින් ස්ථාන පිරිසුදුව තබාගත යුතුය. ඉහත සටහන්වල දැක් වූ මූලධර්ම මත පිහිටා මෙහි සංරක්ෂණය සහ ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩ කළයුතුය.

කැණීම්

15 සටහන

1956 දී යුනෙස්කෝව මගින් පිළියෙල කළ පුරාවිද්‍යාත්මක කැණීම්වලදී උපයෝගී කර ගන්නා ජාත්‍යන්තර මූලධර්ම සහ ඒවා විග්‍රහ කරමින් කළ නිර්දේශ අනුව යමින් විද්‍යාත්මක මට්ටමකින් කැණීම් කටයුතු කළයුතුය. නටබුන්වල වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ ආරක්ෂා වන පරිදි ස්ථාවරව සංරක්ෂණය කොට නඩත්තු කළයුතුය. හමුවන වස්තූන්ද එලෙස සුරැකෙන පරිදි පියවර ගත යුතුය. ස්මාරකය කුමක්ද යන්න පහසුවෙන් වටහා ගැනීමට සහ එහි අරමුණ කුමක්ද යන්න එළි දැක්වීමට ගතහැකි සෑම ක්‍රියා මාර්ගයක්ම ගතයුතුය.

නැවත ඉදිකිරීම් කටයුතු වෙනුවට, පවතින එහෙත් වෙන් වෙන් වූ කොටස් එක්තැන් කිරීම කළහැක. ස්මාරකයේ ඒකාග්‍රතාවය සුරැකීමට යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍ය සෑමවිටම හඳුනා ගත හැකි වියයුතුය. එමෙන්ම ස්මාරකය යථා තත්ත්වයට පත්වීමත් තහවුරු කිරීමත් සහතික වන පරිදි ඒ ද්‍රව්‍ය යොදා ගත යුතු වේ.

ප්‍රකාශන

16 සටහන

ඡායාරූප සහ සිතියම් සහිත විග්‍රහාත්මක සහ විචාරාත්මක වාර්තා ස්වරූපයෙන් සෑම තහවුරු කිරීමක්ම, ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමක්ම හෝ කැණීමක්ම විධිමත්ව ලේඛනගත කළයුතුය.

එළිපෙහෙළි කිරීමේ, ඒකාබද්ධ කිරීමේ, නැවත සකස් කිරීමේ සහ අඛණ්ඩව පිහිටුවීමේදී මෙන්ම වැඩ කරගෙන යන අතරතුරේදී හඳුනාගනු ලබන සම්ප්‍රදායානුකූල සහ ශිල්පීය ලක්ෂණ සෑම පියවරකදීම මෙම ලේඛනවල ඇතුළත් කළයුතුය. මෙම ලේඛන රජයේ ලේඛනාරක්ෂක ආයතනයක තබා මෙම කටයුතු ගැන උනන්දුවක් දක්වන පර්යේෂකයන්හට විමර්ශනය කිරීමට ඉඩ සැලසිය යුතුය. වාර්තා මුද්‍රණයෙන් ප්‍රකාශයට පැමිණවීමද නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

ස්මාරක සංරක්ෂණය හා ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර අධිකාරි පත්‍රය පිළියෙල කිරීමේ කටයුතුවල පහත සඳහන් අය නියැලුනි.

පියර් ගට්සොලා මහතා (ඉතාලිය) සභාපති
රේමන්ඩ් ලැමියෙර් මහතා (බෙල්ජියම)
ජෝ බසේගොඩා-නොහෙල් (ස්පාඤ්ඤය)
ලුයිස් බනවෙන්තේ මහතා (පෘතුගාලය)
ඩ්‍යුර්ජි බොස්කොවික් මහතා (යුගොස්ලාවියාව)
හොරෝෂ් දයිපුකු මහතා (යුනෙස්කො)
පී.එල්. දව්රීස් මහතා (නෙදර්ලන්තය)
හැරල්ඩ් ලැංග්බර්ග් (ඩෙන්මාර්කය)
මාරියෝ මට්ටෙච්චි මහතා (ඉතාලිය)
ජීන් මෙර්ලෙට් (ප්‍රංශය)
කාර්ලොස්ප්ලොරෙස් මාරිනි (මෙක්සිකෝ)
රොබෙර්තෝ පේන් (ඉතාලි)
එන්.සී.ජේ. පවෙල් මහතා (චෙකොස්ලොවැකියාව)
පෝල් පිල්පොට් මහතා (ඉක්‍රොම් ආයතනය)
වික්ටර් පිමෙන්තෙල් මහතා (පීරු)
හැරල්ඩ් ප්ලෙන්දර්ලෙයිත් මහතා (ඉක්‍රොම් ආයතනය)
ඩෙඩක්ලියෝ රෙඩිග් ද කාම්පස් (වතිකානුව)
ජීන් සොගියේ මහතා (ප්‍රංශය)
ප්රැන්කොයිස් සොර්ලින් (ප්‍රංශය)
එයුන්ත නියොස් ස්ටිකාස් (ග්‍රීසිය)
ගර්ට්‍රෑඩ් ට්‍රිප් මහත්මිය (ඔිස්ට්‍රියාව)
යාන් සච්වටොවිස් (පෝලන්තය)
මුස්තාපා එන් ස්විස් (ටියුනීසිය)